

7.05 Folklór

Na Šaffovej ostrohe zvíťazili tanečníci z Korničky

Tomáš Lendvay a Tatiana Capová z DFS Kornička sa na 27. ročníku celoštátnej súťaže a prehliadky sólistov taneční-

kov v ľudovom tanci Šaffova ostroha 2019 vo Vranove nad Topľou stali laureátmi súťaže a budú Trenčín reprezentovať na Folklórnom festivale vo Východnej. **Ján Moško a Lucia Petrovičová** z FS Nadšenci sa umiestnili v zlatom pásme. Súťaž sa uskutočnila v dňoch 24. – 26. mája.

Celoštátna postupová súťaž a prehliadka sólistov tanečníkov v ľudovom tanci Šaffova ostroha sa koná každoročne v hornozemplínskej obci Dlhé Klčovo, rodisku vynikajúceho tanečníka **Juraja Šaffu**. Podujatie nadviazalo na súťaž sólistov tanečníkov vo Východnej, ktorá sa konala v rozličnej periodicite od roku 1965. Šaffova ostroha sa uskutočňuje od roku 1993, pôvodne ako regionálna, od roku 1997 ako celoštátna súťaž.

Info 25.06.2019

Pomocná evidencia 388/1/2019

Trenčianske folklórne slávnosti

V dňoch 7. – 8. júna sa v amfiteátri v Mníchovej Lehote uskutočnil 39. ročník Trenčianskych folklórnych slávností.

Predstavili sa na ňom folklórne súbory a skupiny nielen z trenčianskeho regiónu. Organizátormi podujatia boli Trenčianske

osvetové stredisko v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja a obec Mníchova Lehota.

Slávnosti sa začali v piatok 7. júna v kultúrnom dome progra-

mom pri príležitosti 100. výročia prvého divadelného ochotníckeho predstavenia v Mníchovej Lehote a pokračovali v sobotu 8. júna v amfiteátri obce Mníchova Lehota. Súčasťou programu bola aj škola ľudových tancov pre verejnosť a ukážky remeselnej výroby.

V sobotnom programe v programe „Ratolesti“ účinkovali deti z detských folklórnych súborov Bystrec Mníchova Lehota, Čajka Horná Súča, Latovček Dolná Súča, Nezábudky Drietoma, Selčanka Selec a Štvorlístok Trenčianska Turná .Po nich nasledoval hu-

dobno-spevný a tanečný program sólistov tanečníkov a speváckych skupín pod názvom „Zahraj si, tancuj, spievaj“. Predstavili sa v ňom členovia trenčianskych folklórnych súborov

Kornička, Nadšenci a Škrupinka spolu so súbormi Melenčár Soblahov a Rozvadžan Trenčianske Stankovce.

Na slávnostiach v samostatnom programe vystúpili aj jubilačné trenčianske súbory Radosť, Kornička, Trenčan, Družba a Seniorklub Družba. V podvečernom a večernom programe účinkovali domáce súbory Lehoťanka, Trúfalci a Jáderko a bratislavský Technik.

Vlastný text 08.06.2019

Pomocná evidencia 443/1/2019

Kornička laureátom celoslovenskej súťaže

Celoslovenská súťaž detských folklórnych súborov (DFS), ktorá sa počas víkendu 8. a 9. júna konala v košickom divadle Grand, má dvoch laureátov. Uviedla to **Zsuzanna Cehelská** z

Kultúrneho centra Údolia Bodvy a Rudohoria, ktoré súťaž zorganizovalo.

Dôvodom, že porota napokon vybrala víťaznú dvojicu, je podľa nej fakt, že úroveň súťaže sa stále zvyšuje. Na 27. ročníku súťaže pod názvom Eniky Beniky sme mohli vidieť naozaj silné súťažné čísla. Napokon sa teda laureátmi súťaže stali DFS Orišok zo Smižian a DFS Kornička z Trenčína.

Zsuzanna Cehelská dodala, že porota udelila aj dve špeciálne ceny, prvú DFS Kopaničiarik z Myjavy za štýlovú interpretáciu a DFS Tancovadlo z Piešťan za presvedčivý interpretačný prejav.

Počas mesiacov apríl a máj sa uskutočnilo osem krajských kôl súťažnej prehliadky v jednotlivých mestách na celom Slovensku. Z nich sa napokon do celoštátnej prezentácie v Košiciach prebojovalo jedenásť.

Jednotlivé súťažné čísla hodnotila päťčlenná odborná porota podľa vopred určených kritérií, ktoré vypracovali odborní pracovníci Národného osvetového centra.

Poslaním podujatia je podľa organizátorov podporovať rozvoj folklórnych súborov detí, zvyšovať ich umeleckú úroveň, popularizovať výchovu ľudovým umením a poukazovať na jej význam v komplexnej výchove.

Súčasťou víkendového podujatia boli aj remeselnícke tvorivé dielne či spoločný sprievod pod Hlavnej ulici v Košiciach.

www.teraz.sk 10.06.2019

Pomocná evidencia 448/1/2019

Seniorklub Družba oslavuje 20 rokov od svojho vzniku

V tomto roku uplynie 20 rokov od vzniku nového fenoménu tradičnej ľudovej kultúry, ktorým je hnutie folklórnych seniorských súborov Slovenska. S mottom „Kým žiješ, tancuj...“ vytvorili seniori z Trenčína v roku 1999 občianske združenie Senior klub Družba a motivovali ďalších.

Seniorských súborov je dnes na Slovensku viac ako 30. Myšlienka stretávať sa pravidelne, zaspomínať, zaspievať, zahrať i zatancovať si vznikla pri 45. výročí súboru Družba Trenčín, kedy jeho bývalí tanečníci s veľkým úspechom u interpretov i publika pripravili spomienkový tanec Polky od Trenčína. Príbudli nové choreografie od **Jaroslava Mikoláška** a **Štefana Sadovského**, nové hudobné úpravy, naštudovanie speváckych čísel.

Vystúpenie v moravskom Petrove pri Strážnici na Stretnutí vyslúžilcov bolo podnetom na zorganizovanie podobného stret-

nutia i na Slovensku. Tak vznikol v roku 2003 Slovenský folklórny festival seniorských súborov v Trenčíne a Krivosúd-Bo-dovke, ktorý Seniorclub Družba každoročne organizuje.

Info 27.08.2019

Pomocná evidencia 617/1/2019

Folklórny súbor Trenčan pôsobí už 70 rokov

Folklórny súbor Trenčan nepretržite pôsobí už sedem desať-ročí. K jubileu pripravil slávnostný program. V piatok 20. a v sobotu 21. septembra mu tleskali mi-lovníci folklóru v trenčianskom kine Hviezda a v sobotu 28. septembra bývalí členovia súboru v Kúpeľnej dvorane v Trenčianskych Tepliciach.

Trenčín dolinečka, Tance z Omšenia, Nad Bošácu, Starodávne mazurky, Zahrajte mi husličky, Mašinový, Cepový, Uklakovaná od Trenčína, Sel-lácka... Tieto a ďalšie tance spolu s piesňami z regiónu rozohrali srdcia i dlane divákov. Sedemdesiatročnú štafetu v súčasnosti nesú umelecká vedúca súboru **Elena Kubalová**, organizačná vedúca **Gabriela Šebánová**, vedúci ľudovej hudby a primáš **Miroslav Hulín**, vedúca dievčenskej speváckej skupiny **Marcela Hulínová** a tanečná pedagógička **Zlatica Janáčiková**.

Ako sa začal príbeh súboru Trenčan? V povojnových rokoch bolo badať v našom verejnom živote zvýšený záujem o ľudovú kultúru. Zásluhou obetavých ľudí, najmä učiteľov, sa miestny folklór

začínal cieľavedome rozvíjať, dostával scénickú podobu, ožíval. Trenčianska oblasť patrí medzi najznámejšie folklórne oblasti Slovenska. V Kubrej vznikla zásluhou učiteľky **Štefánie Hajdukovej** folklórna skupina už v r. 1934. Vychádzala z miestnych zdrojov a jej členom patrí zásluha, že vlastne prví poukázali na krásu ľudových zvykov, tancov a piesní. V tej dobe už fungoval aj tanečný súbor trenčianskej Meriny vedený učiteľkou **Annou Liptákovou**. Tanečníci Meriny do značnej miery pochádzali z Kubrej, takže kontinuita umeleckého zdroja i tanečného prejavu bola zachovaná. Členstvo súboru Meriny však tvorili aj niektorí študenti trenčianskeho gymnázia.

V školskom roku 1948/49 malo trenčianske gymnázium družbu s gymnáziom v Táboře. V máji 1949 prišli študenti z

Eleonóra Kubalová s manželom Ferdinandom.

Tábora na návštevu do Trenčína aj s kultúrnym programom. V júni šli zasa trenčianski študenti do Tábora a tiež s kultúrnym programom. Iniciatívy sa chopili študenti, ktorí boli členmi súboru Merina a spolu s ďalšími ochotníkmi nacvičili niekoľko ľudových tancov. Bolo potrebné tento záujem a nadšenie študentov usmerniť a cieľavedome viesť. Tak to bolo i na trenčianskom gymnáziu, kde v tom čase pôsobila profesorka telesnej výchovy a zemepisu **Eleonóra Kubalová**.

Záujem o ľudové tance v nej prebudili pódiové vystúpenia stredoškolskej mládeže v Gottwaldove v roku 1946 a Poľnohospodárska výstava v Prahe r. 1948, kde vystupovala Živena (predchodca dnešnej Lúčnice) a rôzne folklórne skupiny. V jeseni 1948 sa zúčastnila školenia gymnastiky, rytmiky a

ľudového tanca, čo jej dalo prvé hlbšie poznatky o ľudovom tanci. Tak sa v septembri 1949 vytvorili predpoklady pre spoluprácu a zo vzájomných impulzov vzniká súbor.

Prvým tancom, ktorý Trenčan nacvičil, bolo Pásmo tancov, zo západného, stredného a východného Slovenska. Prvým tancom, ktorý vznikol na základe vlastného výskumu, boli tanečné hry. Folklórny výskum trenčianskej oblasti sa stal hneď v prvých rokoch existencie súboru hlavným zdrojom materiálu. Výskum robila Eleonóra Kubalová prakticky od začiatku. Nápo-

mocní jej boli už prví členovia súboru, ktorí mali za úlohu vyhľadať vo svojom okolí a naučiť sa od svojich babiek, tetiek a iných príbuzných nové piesne, hry a tance a doniesť ich do súboru. Známa speváčka **Lýdia Fajtová -**

Gavurová, vtedy ešte študentka a členka súboru, doniesla od svojich babiek množstvo piesní, ktoré sa stali kmeňovým repertoárom súboru. Ďalší výskum robila Eleonóra Kubalová so svojím manželom Ferdinandom. Trenčan dodnes spracováva pôvodný folklórny materiál z vlastných výskumov.

Za 70 rokov svojej činnosti absolvoval folklórny súbor Trenčan viac ako 2400 predstavení doma i v zahraničí. Účinkoval vo viac ako 30 rôznych televíznych reláciách, natočil 8 samostatných televíznych programov, nahrával pre slovenský rozhlas. Vytvorených bolo 110 choreografií, z ktorých približne 20 tvorí súčasný tanečný repertoár súboru.

Neoddeliteľnou súčasťou tanečnej zložky súboru je ľudová hudba a dievčenská spevácka skupina, ktoré rovnocenne dopĺňajú program a robia aj samostatné koncerty.

Byť členom súboru znamenalo okrem iného aj možnosť cestovať do zahraničia, čo pred pádom železnej opony bolo pre väčšinu ľudí prakticky nemožné. Pre mladých bol súbor jedinečnou príležitosťou vidieť svet.

Na zahraničných zájazdoch Trenčan uskutočnil 650 predstavení, tleskali mu diváci v 31 krajinách Európy, Ameriky, Ázie a Afriky, niektoré štáty navštívil

viackrát. Súbor spolu so svojimi vedúcimi prežil okrem úspechov aj viacero krízových období. Spôsobovali ich nielen odchod veľkých skupín študentov po maturite, ale aj častý nedostatok chlapcov (čo pretrváva aj dnes), problémy s hudbou (aj dnes chýbajú najmä záujemci o hru na cimbal a klarinet), reformy školstva, materiálne i finančné zabezpečenie, ba aj ideo-

logické nezrovnalosti s vtedajšou vládnu mocou či svojské poňatie pojmu demokracia našou mládežou po Nežnej revolúcii v roku 1989.

Od svojho vzniku je Trenčan školský súbor. Má to svoje výhody aj nevýhody. Výhoda je v tom, že nestarne. Nevýhodou je, že ako stredoškolský súbor má takú fluktuáciu svojich členov ako žiaden iný. Po maturite väčšina jeho členov odchádza na vysoké školy a nastupuje nová

generácia. Za 2-3 roky sa vždy úplne vymení, okrem vedenia, celý súbor. Doteraz sa v súbore vystriedalo viac ako 1400 členov. Prví členovia súboru sú už dnes v dôchodku, v súbore pôsobili často aj ich deti a dokonca ich vnúčatá. Viac ako päťdesiat členov súboru Trenčan po čase viedlo iné folklórne súbory, prípadne pracovalo vo vedení folklórnych súborov ako choreografi, pedagógovia tanca, primáši alebo vedúci ľudových hudieb.

Folklórny súbor Trenčan počas svojej nepretržitej činnosti už 70 rokov vedie svojich členov k poznávaniu folklórnych tradícií a umožňuje im získať trvalý vzťah ku vzácnym hodnotám slovenského národa, k ľudovej piesni, tancu, hudbe, krojom, zvykom.

Vlastný text 28.09.2019

www.facebook.com

Pomocná evidencia 728/1/2019

Slávnostný program Seniorskeho klubu Družba k jubileu

V sobotu 5. októbra si folklórny Seniorský klub Družba Trenčín v kine Hviezda pripomenul 20. výročie založenia slávnostným

programom pod názvom „Roky v tanci a piesni“. Program pripravili **Jaroslav Mikolášek** a **Ladislav Tarbajovský**.

Okrem jubilujúceho súboru sa na javisku predstavila ľudová hudba Seniorskeho klubu Družba pod vedením **Petra Kocnára**, ďalšie súbory Družba, Škrupinka, Valašský folklórny súbor Senior Rusava

z Bystřice pod Hostýnem, heligónkari **Pavol Ježík** a **Marián Michalík** a nechýbali ani sólové speváčky **Božena Mahráková** a **Bernarda Nagyová**.

Keď pri príležitosti osláv 45. výročia Folklórneho súboru Družba vznikla myšlienka niektorých starších, bývalých členov súboru, založiť si so svoj vlastný klub, nik vtedy nepredpokladal, že zapustí také trvalé korene na folklórnej scéne a dokonca podniknú, ba i spustí lavínu pre vznik ďalších seniorských folklórnych súborov na Slovensku.

„Seniori – Družbáci zanovito krepčia svoje tance, zanovito spievajú, hrajú svoje piesne. Nohy stále vládzu, poslúchajú. S oduševnením nacvičujú a vravia, že aj tak si nič nepamätajú. Avšak ľudový tanec, hudbu, či pieseň stále v srdci majú“, takto ohodnotila členka seniorského folklórneho súboru **Jarka Kohútová** kolektív folklórneho súboru.

Vlastný text 05.10.2019

Pomocná evidencia 749/1/2019

Detský súbor Radosť si pripomenul 45. výročie vzniku

V piatok 18. októbra si slávnostným programom v kine Hviezda pripomenul 45. výročie založenia trenčiansky detský folklórny súbor Radosť. Zakladateľkou a dušou súboru je **Emília Šteingerová**, ktorá zhodou okolností v tomto roku tiež oslávila jubileum – 80. narodeniny.

Emília Šteingerová s vnučkou na prijatí u primátora pri príležitosti jubilea.

„V roku 1974 sme založili súbor Radosť spolu s kolegom Števom Sadovským,“ zaspomínala si na začiatky súboru Emília

Šteiningerová. „V Trenčíne fungovala celoslovenská súťaž detských folklórnych súborov „Pri prameňoch krásy“ a vtedy tu

neexistoval žiaden detský súbor. Obaja sme boli folkloristi, tancovali sme spolu v Družbe, a tak sme sa dohodli, že založíme súbor. Začínali sme s 20 deťmi. Rok sme robili bez muziky a nejako sa nám hneď za-

čalo dariť. O naše vystúpenia prejavila záujem televízia. Nakrúcali sme prvé hry a vlastne všetko, čo sme urobili tvorivé, predalo sa do televízie. A nás to povzbudzovalo.“

Počas svojho 45 ročného pôsobenia sa súbor postupne prepracoval medzi popredné detské folklórne kolektívy, vychoval veľa tanečníkov a spevákov a hudobníkov, ktorí spoločne reprezentovali a reprezentujú nielen mesto Trenčín, ale i Slovensko doma a v zahraničí. Súbor ročne absolvuje desiatky vystúpení, pričom deti zo súboru doteraz účinkovali nielen v 16 štátoch Európy, ale i v USA, Kanade či na Taiwane.

Osobitné scénické spracovanie, jasná dramaturgická a systematická práca s deťmi priviedla detský folklórny súbor RADOSŤ na javiská popredných celoslovenských a európskych festivalov, z ktorých si deti priniesli nejedno ocenenie. Jedným z vyvrcholení etapy pôsobenia súboru bolo i vydanie CD „Radosť pre radosť“ a CD „My sme súbor Radosť, rozdávame radosť!“.

Hlavným poslaním súboru je viesť deti k spoznávaní krás slovenského folklóru a priblížiť tieto slovenské tradície ľuďom ako na Slovensku, tak i v zahraničí. Vďaka snahe, húževnatosti, i prirodzenému talentu detí a zodpovednému prístupu pedagógov sa toto poslanie Detského folklórneho súboru Radosť darí naplňať.

www.radost.eu 18.10.2019

Pomocná evidencia 784/1/2019

Slávnostný galaprogram k 20. výročiu vzniku Korničky

V sobotu 26. októbra sa v kine Hviezda uskutočnil slávnostný galaprogram všetkých vekových skupín a zložiek det-

skeho folklórneho súboru Kornička pri príležitosti 20. výročia jeho založenia. Galaprogram mal názov „O troch pramienkoch II.“. Jubileum si muzikanti detskej ľudovej hudby spolu so speváčkami súboru pripomenuli aj deň

predtým v galérii Vážka v samostatnom hudobno-spevnom programe.

Na jeseň roku 1999 sa niekoľko „odrastených“ tanečníkov a muzikantov z trenčianskych i netrenčianskych súborov zamýšľalo nad tým, ako vyplniť dlhé jesenné a zimné večery sebe, svojim manželkám a krdlíku svojich detičiek. Keďže už mali určité skúsenosti z práce v iných detských i študentských folklórnych súboroch, rozhodli sa vdýchnuť život novej kôpke, z ktorej bola zakrátko **Kopa Obyčajných Raz Nezbedných Inokedy Čiperných Krpčekov A papučiek.**

Lámali si oni hlavy lámali, aké jej dať meno. Keďže si dobre pamätali, ako vo svojich mladíckych rokoch ťahali dievky za vrkoče a že to bola dobrá zábava (aspoň pre nich), vybrali meno

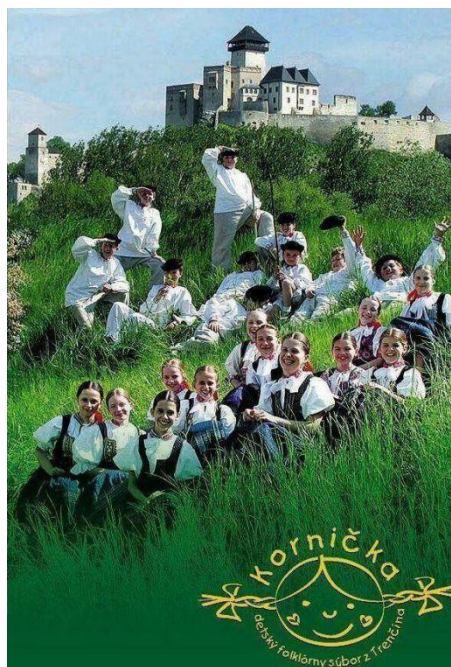

KORNIČKA. V neďalekej obci Soblahov (rodnej obci jedného z vedúcich) tak volali dievčenský zapletaný vrkôčik. Vrkôčik - kornička - sa tak stal(a) názvom aj symbolom súboru. Na svojom prvom Mikulášskom večierku v decem-

bri 1999 ho pokrstili a krstným tatkom sa stal vedúci FS Družba **Jaroslav Mikolášek**. A Kornička mohla rásť do krásy a šikovnosti...

V súčasnosti pôsobí v súbore viac ako 100 detí vo veku od 6 do 16 rokov najmä z Trenčína a jeho okolia. Súbor je zložený z predprípravky a prípravky tanečnej skupiny (vo veku od 6 - do 10 rokov). Súbor nacvičuje dvakrát v týždni v Kultúrnom stredisku Dlhé Hony v Trenčíne.

Repertoár súboru je budovaný z regiónu Trenčína a Myjavy a je v ňom prezentované tanečné, piesňové a hudobné bohatstvo týchto regiónov. Tvoria ho tance, tanečné hry, zvykoslavné pásma, sólové a skupinové spevy ako aj orchestrálne skladby ľudovej hudby.

Súbor je trojnásobným Laureátom celoštátnej súťaže detských folklórnych súborov v Likavke (po sebe v rokoch 2009,

2011 a 2013) ako i dvojnásobným Laureátom celoštátnej súťaže detského hudobného folklóru (po sebe v rokoch 2008 a 2010).

Súbor uskutoční ročne približne 35 vystúpení a od svojho založenia realizoval viac ako 710 vystúpení, z toho viac ako 230 vystúpení bolo v zahraničí (Taiwan, Španielsko, Portugalsko, Francúzsko, Luxemburgsko, Švajčiarsko, Taliansko, Belgicko, Nemecko, Fínsko, Estónsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Maďarsko, Srbsko, Rumunsko, Bulharsko a Česká republika).

Ľudová hudba so sólistami a speváčkou skupinou súboru nahrala profilové CD pod názvom „Pred nami je zelený majorán“, vianočné CD „Hojné požehnanie vám nesieme“ a ďalšie 2 CD v spolupráci s inými folklórnymi súbormi.

www.kornicka.sk 26.10.2019

Pomocná evidencia 807/1/2019

Súbor Družba oslávil 65. výročie založenia

V sobotu 16. novembra sa v trencianskom Posádkovom klube uskutočnil slávnostný program k 65. výročia založenia folklórneho súboru Družba.

Snaha malej skupinky nadšencov pre ľudové tradície, ktorá pracovala vo vtedajšom malom nábytkárskom podniku Družba v Trenčíne, viedla v apríli 1954 k založeniu tohto súboru. Názov „Družba“ symbolizoval zároveň postavu svadobného družbu v obradovom zvykosloví v trencianskom regióne.

Kolektív súboru spočiatku tvorilo 10 tanečných párov, šesťčlenná cimbalová hudba **Ladislava Zat'ka** a speváčky **Jozefína Čajová** a **Julia Repová**.

Prvé tance začali nacvičovať **Emília Fraňová - Hrebíková** a **Ľudmila Štrkolcová - Vašková**. K ťažiskovým postavám počas histórie súboru patrí choreografka a umelecká vedúca **Heda Šimoneková**, hudob-

níci **Milan Majtás** a **Štefan Trusina**, neskôr **Jaroslav Mikolášek** a ďalší.

Folklórny súbor Družba sa cieľavedomou prácou postupne prepracoval medzi úspešné umelecké kolektívy na Slovensku. Mladí ľudia, ktorí tu pracujú v hudobnej, tanečnej či speváckej zložke, aktívne využívajú svoj voľný čas, rozvíjajú svoje estetické cítenie a lásku ku kultúrne-mu dedičstvu svojich predkov.

Súbor v súčasnosti tvorí 8 tanečných párov, 12členná ľudová

hudba a 4členná spevácka skupina. Svoje rady pravidelne dopĺňa konkurzom do všetkých zložiek súboru. Repertoár tvoria piesne a tance spracované v mierne štylizovanej forme prevažne z regionálnych oblastí Trenčína, Myjavy, ale aj Šariša a Zemplína.

Umenie členov súboru obdivovali aj v USA, Kanade, Mexiku, Argentíne, Austrálii, Japonsku, Egypte a v takmer celej Európe. K výrazným úspechom súboru patria ceny z rôznych medzinárodných folklórnych festivalov, ako i ocenenie z celoslovenských súťaží či domácich festivalov.

www.fsdruzba.sk 16.11.2019

Pomocná evidencia 860/1/2019